

ønskeligt, om man kunde lade den falde bort og lade Brede Kobberværk beholde den Ret, som det ikke bruger. Naar der findes en Anledning i Motiverne om, at der er gjort Skridt til at optage Driften igjen, saa kan dette slaae fejl; man kan have en Tanke om at optage, men denne Tanke kan maaskee ligge langt fra Virkeligheden, og det vilde være altfor kostbart at give 15,000 Rbd. for at jage en Tanke bort, der maaskee aldrig bliver til Andet end en Tanke; — jeg mener, det er for meget. Jeg troer derfor, at Loven meget godt kunde indskrænkes til den første Paragraph. Optager Brede Driften paany og driver den i en høiere Grad, saa tvivler jeg heller ikke om, at Næringsloven af 1857 vil bringe den saamange Concurrerter omkring i de forskjellige Egne, at det snart vil vise sig, at Privilegiet ikke er de 15,000 Rbd. værdt.

Jessen: Efterat den ærede sibste Taler har holdt sit Foredrag, har jeg ikke Meget at tilføie, idet jeg i alt Væsentligt kan slutte mig til, hvad der af ham er blevet udtalt. Det staaer klart for mig, at dersom Hensigten med dette Lovudkast er den, at tilfredsstille et billigt og retfærdigt Krav, som Kobbersmedene have, saa kan man ikke gaae nogen anden Vej, end den Regjeringen har foreslaaet. Det vilde være aldeles illusorisk at sige: Lad Kobbersmedene faae Lov til at reise omkring paa Landet; thi der foreligger Actstykker nok, som vise, at det er Noget, som de slet ikke kunne indlade sig paa, ikke at tale om, at de jo derved blive satte i en aldeles forskjellig Stilling fra den, som de øvrige Rjæbstaadhaandværkere indtage. Jeg maa derfor holde paa; at man, hvis man overhovedet vil gjøre Noget ved denne Sag, følger den Vej, som Regjeringen her har foreslaaet.

Scherning: Det er ganske vist, at man saameget som muligt skal see at nærme sig til at fyldestgjøre Næringslovens Bestemmelser, men man maa erindre, at den Omstændighed, at Haandværkerne ikke have faaet Lov til at drive Handel paa samme Maade, som den drives ved Kobberføringen, netop er en Indskrænkning i Næringsfriheden, som endnu er bleven tilbage for Rjæbstaederne, og den staaer ligeover-

for en vedblivende Ret for Kobberværkerne, for dem, der fremvirke Kobber, til at forsyne Landet med Kobbervarer; man skal ikke kunne sige, at Kobbersmedene derved, at disse Kobberførerprivilegier blive ved at bestaae, lide den mindste Indskrænkning i den Ret eller Adkomst, de nogeninde have havt eller have faaet ved Næringsloven. Jeg er ikke ganske enig i den ærede Ministers Opfattelse af Kobberførerprivilegierne; jeg har havt Anledning til at see meget dybt i denne Sag, idet jeg nemlig i en Tid som Bestyrer af Frederiksværk har været ilav med at bestyre et Kobberværk i Overgangsperioden fra en Forpagter til en anden, hvor det altsaa gjaldt om nøie at vide, hvilke Rettigheder der fulgte med et saadant Kobberværk, og der er det da blevet mig klart, at de tidligere Kobberførerprivilegier hænge sammen med den Tanke at opmuntre Kobberfabricationen, ikke Kobbervarefabricationen, men Fabricationen af Kobberbunde og Kobberplader etc. heri Landet; forinden det skete, forinden Privilegierne gik over til denne Art Kobberføring, blev der ført Kobber omkring i Landet af Fremmede. Kobber er et kostbart Metal, og naar man i et Land er kommen til en vis Grad af Udvikling, saa findes der i det gamle Kobber, jeg kan sige en rig Grube, som kan bearbejdes med Fordeel, og dette gjælder mere om dette end de fleste andre Metaller — jeg taler ikke om de ædle Metaller, men om alle de øvrige. Kobberet har en ganske anden Betydning ligeoverfor Tilvirkningen paa Stedet, end f. Ex. Jernværet etc. har. Da man nu altsaa i Landet selv havde en Ertsgrube, thi en saadan var det gamle Kobber, saa søgte man dengang at opmuntre til Anlæg af saadanne Fabriker, som skulde tilvirke Kobber i Plader, man opkjøbte det gamle Kobber og forvandlede det dertil; ligeoverfor denne Tilvirkning stod de udenlandske Kobberførerer som hyerligere bebyrdende, og derfor fik de Kobberfabriker, som bearbejdede det gamle Kobber og forvandlede det til nye Plader, Kobberførerprivilegier. Man vil ogsaa see, at det aldrig har været en absolut Eneret, thi hvergang et nyt Kobberværk er fremstaaet, saa har det faaet Kobberførerprivilegium, men der er Sigen, der har seet nogen Kobbersmed faae det samme Privilegium,